

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illetőközlemények, előfizetési és hirdetésidíjak küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel

Rendezett tanácsu városok és községek.

— Irta: Réti Ferenc. —

Az 1909-ik évi állami költségvetésben a törvényhozás két millió koronát állapított meg a városok javadalmazása címén.

Szentés városa kapott ezen a címen 25.000 koronát. Csongrád pedig mint nagy község nem kapott és nem kap semmit.

Jóllehet, a községi közigazgatásnak költségei Csongrádon oly tekintélyes összegre rugnak, hogy azok ma már igen sok rendezett tanácsu városnak közigazgatási költségeit jóval haladják.

Csongrád fejlődése az utóbbi években oly nagy arányokban haladt előre, úgy lakosainak számát, mint a község terjedését tekintve, ezen kívül kulturális intézményekben is oly annyira előre haladt, hogy ma már ugyyszólván községek parancsolja, miszerint közigazgatási szervezetében is a megfelelő magasabb helyre emelkedjék és belépjen a rendezett tanácsu városok sorába.

Az utóbbi években fel is me-

rült már ezen eszme a polgárság körében, — a helyi sajtó is magáévá tette azt és talán meg is valósult volna, ha fel nem merült volna egyesek körében az aggodalom, hogy majd akkor még nagyobb lesz a községi adminisztrációnak költsége, — továbbá, ha valjon a vezető állásokra akadnak-e helyben megfelelő képzettségű és hivatottságú pályázók?!

Ma azonban már a városok szervezésére vonatkozólag megalkotott törvényjavaslat mindezen, a multban felmerült aggodalmakat eloszlatja.

Mert míg egyfelől abban biztosítva van, hogy jövőben az állam 8.000.000 koronával segíti a közigazgatási költségeik viselése körül, tehát a mult évre kiosztott segélynek négyszeresével, — másfelől a törvényjavaslat kimondja azt is, hogy a vezető állásokra más városokban lakó egyének is szabadon pályázhatnak.

Csongrádnak tehát saját jól felfogott érdekében minden áron be kell tehát lépnie a rendezett tanácsu városok sorába.

Ezt kívánja szellemi és anyagi

előhaladásának közérdeke, ezt kívánja finánciális érdeke.

Mert tekintélye, előrehaladása csak akkor lesz biztosítva, ha a 26.000 lakosságu község rendezett tanácsu várossá lesz — és most a községi közigazgatási költségeinek nagy terhében csak úgy nyerheti el azt a jelentékeny mérvű segítséget, melyet a városok az államtól nyernek és melytől mint község örökre elzárva marad.

Csongrádnak, mint községnek van négy jegyzője, segédjegyzője, ügyésze, mérnöke és annyi segéd személyzete, rendőrsége, tűzoltósága stb., hogy helyes beosztás mellett aránylag igen kevés új állást kell szervezni a községi közigazgatási teendőket ellátásához, ha majd várossá lesz.

És míg ma az annyi ezrekbe kerülő községi közigazgatási költségek terhében alig pár száz koronával segíti az állam, — mint rendezett tanácsnak, ha a 8 millió kor. állami segély egészben folyósítva lesz: 40—50 ezer korona segélyhez is igénye fog lenni.

Végül figyelembe veendő közjogi állását tekintve, mert ezzel is

T Á R C A.

Az aranyóra.

Irta: Zoitáu Vilmos.

Okuljanak e példán, uraim — szólt Delaure ezredes a párisi tiszt kaszinóban a körülötte ülő katonatisztekhez, mikor Billet kapitány izgatottan hirül hozta, a fiatal Serval hadnagy öngyilkosságát, aki kipattant szerelmi botránya miatt föbelötte magát.

— De különösen attól óvakodjanak — folytatta komolyan az ezredes, — hogy bajtársuk, vagy feljebbvalójuk nevével kezdjenek viszont, mert az ilyen szerelem rombadöntheti, elvághatja a legszebbnek ígérkező karriert. Tudok erről egy nagyon szomorú történetet, ha szívesen hallgatják, elmondom.

Mindenütt helyeslés hangzott fel szavaira és az ezredes belekezdett elbeszélésébe:

A boldogtalan emlékü ezernyelcszázhetvenegyben volt. A hetedik hadtestet Courcelles körül központositották s a törzs M. tábornokkal az élen a feluban volt

elszállásolva. A második huszárezredben szolgáltam mint fiatal hadnagy, s ugyanez ezred kapitánya volt Pierre Delanos, akit a háboru kezdetén M. tábornok mellé rendelték ki hadsegédnek. Gyönyörű szál ember volt és fényes katonai tehetség. Ma már bizonyosan tábornok volna, ha nem vitte kísértésbe a szerelem ördöge.

M. tábornokot a hadjárat egész addigi tartama alatt mindenüvé elkísérte fiatal, csodaszép felesége. A rossz nyelvek ugyan azt beszélték, hogy a tábornokné elhatározására, mely öregedő és katonásan kemény férjét mód nélkül meghatotta döntő befolyással voltak a hadsegéd szenvedélyes lánggal égő szemei, de a férj nem látott benne mást, mint a hitvesi szerelem és gyengédség önfeláldozását, mely még a háboru ezer borzalmával is szembezállt uráért.

A tábornok mindjárt a hadtest megérkezése után a courcellesi kastély egyik szárnyában rendeztetett, be tűrhető lakást nejték. míg a főhadiszállást a kastély másik szárnyában helyezte el.

A hatalmas, ódon épület e részében természetesen mozgalmas élet pezsgett.

Majdnem minden pillanatban ordo-

nanc vágatott ki, vagy be a kapun és a tábornok előszobája magais táborhelyhez hasonlított, hol a főbb tisztek napjában többször tanácskozásra ültek össze, mert hire járt hogy az ellenséges haderő közel jár és a poroszok támadása minden órában bekövetkezhetik.

A kastély másik szárnyának egy első emeleti termében izgatottan járt fel és le a tábornokné és türelmetlenül szemlélte az udvaron nyüzsgő életet. Több ízben megállt az ablaknál és nyilvánvaló volt, hogy valakit vár. Szemei végre felvillantak, a nyitott kapun át tajtékzó paripán beugrott Delannes, a főhadiszállás előtt leugrott lováról és eltűnt az épületben.

Negyedóra mulva, miután fontos jelentését megtette a tábornoknak, Pierre Delannes belépett a szép asszony szobájába. Ez izgatottan kipirulva eléje sietett és karjaiba omlott.

— Nos barátom, szól az asszony, miután kibontakozott a szenvedélyes ölelésekből — mi hirt hoz? Nézze, nekem valami nyugtalanító előérzetem van... Remegek az ön életéért és sokért nem adnám, ha távol volnánk a borzalom

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, burutok, számaphlegmés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban — Ára üvegenként 4 — korona

nyerni fog Csongrád, ha rendezett tanácsu várossá fog átalakulni, mert így biztosítva lesz, hogy mint önálló választó kerület a jövőben is meg fog maradni.

Erős városok képezik az erős államnak megingathatatlan pilléreit.

Ebredjünk tehát. Indítsuk meg minél előbb a mozgalmat és emeljük városunkat az öt megillető helyre, — emeljük fel a rendezett városok sorába.

Mert csak így lesz haladásunk biztosítva, így leszünk képesek a már 26.000 lakosságra emelkedett lakosság fejlődési igényeit kielégíteni és így szerezhetjük meg az állam jelentékeny mérvű pénzügyi segélyét, a községi közigazgatási költségei terhének támogatása érdekében.

Fogjunk össze, haladjunk és ne zárjuk el önmagunk magunk előtt az állami segítség útját.

UJDONSÁGOK.

— **A községi előjáróság újve.** A községi előjáróság és tiszviselői Solya Gyula főjegyzőnél tisztelegtek. Innen a főjegyző vezetésével Dr. Csucs János főszolgabíróhoz vonultak, ahol Solya főjegyző fejezte ki az egész tisztikar jókívánásait, mire dr. Csucs szépen összeillesztett válaszában köszönte meg a jókívánásokat és melegen viszonzta. Majd Faragó Antal országgyűlési képviselő előtt fejezte ki az előjáróság nevében Solya főjegyző a jókívánásokat, melyeket barátságosan viszonzott a kedvelt és népszerű képviselő. Végül Porubszky József plebános úrnál tisztelegtek, ki szokott udvariassággal viszonzta az üdvözléseket, áldást mondva az üdvözlőkre, azok családjára és az egész községre, miután barátságos kézszorítások közt széjjel oszlott a tisztelő társaság.

— **A kereskedelmi iskolák reformja.** Az országos kereskedelmi és iparoktatási tanács Matlekovics Sándor elnöklése mellett a napokban tárgyalta a kereskedelmi iskolák reformját. A kereskedelmi és a vallás és közoktatásügyi minisztérium megállapodása szerint a felső kereskedelmi iskolának a mai három évfolyama helyett négy évfolyam lesz; a nők számára teljesen hasonló kereskedelmi iskolát szerveznek, szintén négy évfolyammal. A heti

helyétől . . .

— Legyen nyugodt, drágám felelt a kapitány. A katonája elete ilyenkor mindig hajszálon lóg, de akinek szerencséje van, az mindig elkerüli a bajt. Nekem pedig szerencsém van, hiszen a világ legszebb asszonya imádkozik értem, s így nem eshetik bajom. De, hogy a dolog lényegére térjek, ma, vagy holnap csakugyan kikerülhetetlen az ütközet. A poroszok alig pár órányi távolságra vannak. Most tettem jelentést a tábornoknak, aki összehívta a haditanácsot és én is odakészülök. Csak megnyugtanni akartam, később viszszafelek, hogy az ütközet előtt még lát-hassam . . .

A kapitány távozni készült, míg a szép asszony a szívében viharzó ellentétes érzések hatása alatt halotthalványra vált. Heves mozdulattal nyakához kapott és letépte arról a vékony aranyláncot, melyen vagyontérő remekműve óra lógott és azt odanyújtotta a férfinak.

— Legyen ez az ön amulettje szólt csaknem fuldokolva. Belső lapján ott van a miniatűr arcképem, egy híres párisi művész festette . . . a kép meglógja önt övni a veszedelemtől.

órak száma legfőljebb 32, a nem kötelező tanítási tárgyakkal együtt pedig legfőljebb harminchat lehet.

— **Járványos betegség.** Már több mint egy hónapja, hogy városunkban vörheny és tifusz járvány uralkodik. Sajnos, hogy több áldozatot is követelt. Sok szülő nem meri iskolába küldeni gyermekét, nehogy e veszedelmes kórt megkapja. Többször megtörtént már, hogy iskolában vörhenyben levő gyermekek is felmentek és a többiekkel érintkeztek, ami aztán a ragály tovább terjedését mozdította elő. Annyi bizonyos, hogy az eddiginél radikálisabb intézkedésre van szükség.

— **Tisztújítások a megyebeli községekben.** A vármegye tiszántúli járásnak négy községében tartottak a képviselő testületek: a múlt év utolsó napjaiban közgyűlést, Szegváron, Derekegyházán, Fábiansébestyénén, és Magyartésén. Szegváron, bár erős volt a küzdelem, újból Pusztai Pált választották meg bírónak, immár harmadizben, Fábiansébestyénén is a volt bírót, Cserna Jánost választották meg újra. Magyartésén Varga Istvánt választották meg bírónak.

— **Bál.** A csongrádi „Kereskedők Egylete” folyó hó 15-én saját pénztára javára táncestélyt rendez. Belépti díj 2 korona.

— **Emberölés a tanyákon.** Cibolya István és Kókai Gábor tanyai lakosok halálra verték a szomszédjukat; Petró Mátyást. A múlt év május elsején Cibolya és Kókai szövélybe keveredtek Petróval, aki szidta őket. Verekezés közben Cibolya fölkapott egy kapát és fejbeütötte vele Petróval, aki a földre esett. Ekkor meg Kókai esett neki és püfölte kegyetlenül egy kézbe kapott bottal, Petró Mátyás néhány nappal ezután, a szenvedett sérülések folytán meghalt. A két rabbiátus magyar ezért a szegedi büntetőbíró elé került, amely a múlt szerdán ellenük megtartott főtárgyalás során Cibolya Istvánt három évi, Kókai Gábort egy évi börtönnre ítélte el.

— **Népszerű előadások.** A karácsonyi ünnepek előtt a „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület” által hirdetett felolvasások, közbejött akadályok miatt csak az elmúlt vasárnapon d. u. 4 órakor vették kezdetüket. Ezen alkalommal elsőnek ünnepélyes megnyitótul „A kurucvilág költészete” adatott, melyet az egyesületi tagok által elmondott költemények és Farkas Balázs hegedű-szólói tettek szemléltethetővé. Az élénk tetszésnyilvánításokkal jutalmazott felolvasást 70-en hal-

gatták, kik az egyesület mindkét termét megtöltötték, miért is tanácsos ezen belépti-díj nélkül tartott előadásokra a pontos időben megjelenni, hogy ki-ki a megkívánt helyet elfoglalhassa. Ma d. u. 4 órakor „A babonáról” Boronkay Sándor állami tanító tart felolvasást, Varga János pedig a „Babonás embert” fogja előadni. Az előadások vonzóak, mert szórakoztatva nyújtják a hasznos és tanulságos ismereteket és mert az egyes szereplők által előadott darabok szépen egymáshoz illeszkedve egy teljesen összefüggő és könnyen áttekinthető kerek egészet alkotnak. A munkásosztály úgy látszik hálással fogadja az egyesület működését és ez iránt nagy fogékonyságot tanúsít, mert az egyesületbe való belépések mindkét nem részéről tömegesen történnek. Elismeréssel köszöntjük a Cs. Ip. K. E.-t ezen új vállalkozásában és kívánjuk, hogy a siker, mely az első felolvasás alkalmával a legteljesebb mértékben nyilvánult, — állandó legyen.

— **A Haverda-ügy tárgyalása.** Szegedről jelentik: A Havrda-pör iratai csütörtökön érkeztek le Szegedre a Curiától. A főtárgyalási elnök Hevesy Kálmán lesz. A foglyokat legközelebb, feltűnés elkerülése végett, egy éjszakai vonattal áthozzák Szabadkáról, hol az előzetes intézkedéseket Szapár József már megtette.

— **Garázdálkodó suhancok.** Folyó hó 7-én reggel egész népcsoport támadt a piacon. Ugyanis a csendőrség összefogdosott 18 suhancot, akik akkor mentek haza berugva valamelyik táncmulatságból és a nyíra szemtelenkedtek, hogy a velük szemközt jövő békés polgárokat a járdáról lelékdösték, ha valaki szólani mer el- lenük, annak pedig menekülnie kell, mert bicskával szuikálják össze vissza. Ezeket a suhancokat névszerint Kása János, Hegedüs István, Tösmagi Imre, Kiss Mihály, Deak István, Kizsel Rókus, Palásti Mihály, Fölföldi Mihály, Szepesi János, Gulyás Mihály, Busa János, Konc Mátyás, Oláh János, Eszes András, Bagi János, Bodák Lajos és Góg Jánost fogdoszták össze a csendőrség és bekísérte a község házába. Szép látvány volt. Reméljük megkapják méltó büntetésüket.

— **Itt az exsz-lepsz.** Újév napján ismét exsz-lepszbe lépett az ország. Január elsejétől kezdve adott fizetni már ismét senki sem lesz köteles. Éppen ezért érdekes, hogy a kormány rendeletet küldött a szegedi pénzügyigazgatósághoz, amely

Ez délután két órakor volt. Néhány óra múlva el akarták szállítani Párisba.

De a sors másképpen határozott. Félóra múlva felhangzott az általános riadó. Az ellenség itt volt és a francia csapatok vidám kürtszóval siettek eléjük, hogy méltóképp fogadják.

A tábornok törzskarával egy magaslaton állt és onnan intézte a támadást. Messze a csapatok előtt tajtékzó paripán egy magános lovas száguldott az ellenség felé. A tisztek bámulva nézték a bátor lovast, aki a biztos halálba rohant. A tábornok arcán meglepedettség tükröződött.

A lovas, aki a golyózáporban az ellenség sorait csaknem elérte, Delannes volt. Irgalmas baráti kezek megnyitották börtöne ajtaját, lovához segítették és módot adtak neki a bátor meghalásra. Számtalan porosz golyótól találva, holtan bukkolt le lojáról, mely szintén több sebből vérezve, vadul tovább száguldott.

Az ütközet négy óra hosszat tartott és ami vereségünkkel végződött. Kedvetlenül visszavonultunk, hogy csakhamar belekerüljünk abba az irtózatos csapdába melyet önök Sédan neve alatt ismernek . . .

A férfi boldogan átölelte az asszonyt és távozni készült. Mikor megfordult, csaknem kövé vált ijedtében. Az ajtóban mozdulatlanul, sötét tekintettel áll ott a tábornok.

— Távozzák szobájába — szólt ridegen — és maradjon ott, ön fogoly, a kapitány sarkon fordult.

— Hol van az órája? — szólt a tábornok, néhány lépést téve az asszony felé.

— Az órája? — hebegte zavarban a szép asszony, miközben tekintetét fáradtan járatta körül a szobában — órája? Ott van nála . . .

Aztán hirtelen elhatározással bátran a szemébe nézett férjének és kivágta a borzasztó szót:

— Ellopta!

A tábornok szó nélkül távozott.

Negyedóra múlva összeült a törvényszék. Pierre Delannes nem tagadta a lopást. A törvényszék nem tévovázott; a községet szegélyező alacsony dombok mögött hadirendben állt az ellenség. A tolvajt elítélték két évi súlyos várfogságra. Mikor szobájába kísérték, már közlegény volt. Az ajtó elé szuronyos őrt állítottak.

ben az exsz-lexszel is foglalkozik. Wekerle Sándor pénzügyminiszter kimondja körrendeletében, hogy az utalványozás, a főnnálló törvények és szabályok szerint oly módon teljesítendő, hogy minden utalványozás, az exsz-lexsz megszüntével az állami költségvetésbe akadálytalanul beilleszthető legyen. Végül hangsúlyozza a körrendelet, hogy az állami bevételek tekintetében meg kell tenni mindam, a főnnálló törvényekben és szabályokban gyökerező intézkedést, amelyek azok biztosítására szükségesek. Hogy ez alól az általános szabály alól a közadók terén mennyiben lesz eltérésnek helye, azt a kormány külön utasításban oly módon szabályozza, hogy az állami advégrehajtók az exsz-lexszben nem működhetnek, ellenben az adóhátralékok az előző időből, késedelmi kamatokkal együtt behajthatók s ha valaki ilyen hátralékok igen, kamatot azonban, físetni nem akarna, a pénztárák a fizetést így is tartoznak elfogadni, fenntartván az államnak a kamatok beszedhetőseire való joga.

— **Fillérestély.** A Cs. Ip. K. E. második fillérestélyét Szentesi-kört 11. sz. alatti saját helyiségében szavalatokkal és társasjátékokkal egybekötve f. hó 16-án fogja megtartani. Belépti díj 50 fillér. A meghívókat a hét folyamán küldi szét az egyesület.

— **Bajok az anyási révnél.** A Tisza rohamos téli időben szokatlan áradása ismételt sok akadályt gördít a minszenti réveken való közlekedés elé. Így december 30-án is kicsibe mult, hogy szerencsétlenség nem történt az anyási révben. A rohanó áradat ielszakította a jobbparton vazmacskával lekötött acél révkötelet s a kompa balparton megrakodva épp akkor akart kikötni, mikor az acélsodrony elszabadult. Nagy ügyvel-bajjal szerencsére sikerült a kompot kikötni, ami elejét vette a veszedelemnek. A kocákat, lovakat azonban úgy kellett egyenkint a kompról kiemelni.

— **Tömörkényi posta.** Tömörkény négyezer lakossal bíró nagyközség, mindazáltal nem volt önálló postahivatala, csak postaügynöksége. December 13-ika óta azonban még ettől is megfosztották a községet. E napon ugyanis megjelent egy, a postaigazgatóság által kiküldött ellenőr és az összes nyomtatványokat, postai értékjegyeket magához véve, elvitte. Nem tudjuk, hogy miért történt ez, de mindenestre kérjük a postaigazgatóságot, hogy a postaügynökséget mielőbb állítsa vissza, mert egy négyezer lakossal bíró szintiszta magyar község csak megérdemel annyit, hogy ne kelljen minden egyes bélyegért vagy levelező lapért a hét kilométernyire levő szomszédos községbe fáradnia.

— **Kétféjú gyermek.** A biharmegyei Tenkén, mint onnan jelentik, Móc Mária oláh cselédleány kétféjú gyermeknek adott életet. A csodálatos csecsemő gyenge törzsén két kifejlett feje van, négy szemmel, két szájjal, négy füllel. A csodálatos gyermek még él és egészséges.

— **Tréfából verekedés.** Az alpári tanya között történt, hogy Konrad István ablakos tót csütörtökön vándorlás közben bement az utközben talált csárdába és egy kis pörköltet kért. Evés előtt azonban kiment az udvarra. Míg kint járt, addig a csárdában tartózkodó három ember meg akarta tréfálni a tót alyafit és megették a kis pörköltet. Mikor az ablakos visszatért s meglátta, hogy tányérja üres s a szomszéd asztalnál levők nevettek, éktelen dühös lett s a nevetőkre rohant, akik a tótockát úgy elverték, hogy kocsin szállították be a várcsi közkórházba. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kik lehetnek azok a tréfás, de egyszersmind verekedő természetű emberek.

— **Uj fogműterem Csongrádon** Just Gyula utca 1-ső szám alatt. A csongrádi község az új fogorvost olyan mérven pártolja, hogy indíttatva érezte magát az

itt tartózkodási idejét 8 nappal meghosszabbítani. Az általa már eddig kezelt fogbetegek nem győzik dicsérni munkáját és több oldalról kérték, hogy itt tartózkodását hosszabbítsa meg.

— **Pályázat felsőkereskedelmi iskolát és felsőipariskolát végzett ifjak számára.** A pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben alapított 30000, koronás külföldi tanulmányutra szánt ösztöndíjnak rendelkezésre álló kamatai vagyis 2700 korona ezuttal felerészben vagyis 1350 korona összegben kereskedelmi akadémiát vagy felsőkereskedelmi iskolát kiváló eredményre! végzett egyén részére, felerészben pedig ugyancsak 1350 korona összegben felső ipariskolát végzett egyén részére adandó ki. Ezen két ösztöndíjra, a kereskedelemügyi miniszter ur pályázatot hirdet, melynek feltételeit a következőkben állapítja meg: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely kereskedelmi akadémiát vagy felsőkereskedelmi iskolát, illetve valamely hazai felsőipariskolát jeles eredménnyel végeztek, mely körülmény érettségi illetve az intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő azon a kiviteli kereskedelem körébe tartozó speciális ismeret illetve azon ipari ismeretág, melynek elsajátítása vagy kibővítése végett az illető a tanulmányutal megtenni szándékozik. Felemlítendő a folyamodóknak eddigi gyakorlati működése, továbbá nyelvismeretei és a tervezett tanulmányut programja és időtartama. Végül megemlítendő, hogy folyamodó mikép véli szerzett ismereteit és tapasztalatait tanulmányutja betegeztével itthon értékesíteni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett az elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismeretekkel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesíttetni. A pályanyertes tanulmányutjáról jelentést tenni tartozik. A fentiek figyelembe vételével készítenő folyamodványok a keresk. ügyi miniszter urhoz címezve, a szegedi keresk és iparkamerához 1910. évi január hó 15-ig nyújtandók ae.

Csongrád község előljáróságától.
ad. 3626/909. sz.

Hirdetmény.

A vértetű kötelező irtására vonatkozó 9679 999. sz. a földmívelésügyi miniszteri rendeletben foglalt intézkedések következtében hoztatnak az érdekeltek tudomására.

Noha a vértetű irtása iránt már 15 év előtt is történtek intézkedések, ezen védekezési intézkedések nem hajtottak végre kellőn, részben, mert alig mutatkozott az almafákon, főleg pedig, mert a vértetű jelenlétének felismerésére nem voltak eléggé figyelmezők és érdekeltek.

Most ez uton kioktatjuk az érdekelt szülő és gyümölcsös tulajdonosokat a vértetű felismerésére és az ellen 2-féle módon való védekezésre annak megjelölésével, hogy mindkétféle módon való védekezés okvetlenül fogantatandó.

A szülő-csöszök, vagyis hegyörök gyakorlat tag is kioktatattak; ők tehát tartoznak a hozzájuk folyamodókat viszont kioktatni mindarról, amit e tekintetben megtanultak. De tartoznak azzal is, — és erre állásukból való elbocsajtás terhe mellett kötelezve vannak, hogy a védekezésre figyelmezőek a kint lakó, vagy kint tartózkodó tulajdonosokat és az azt elmulasztókat nyomban följelentésnek a következménye pedig az lesz, hogy a községi előljáróság a védekezést elmulasztók terhére fölfogadott napszámosokkal teljesíteteti a mulasztó birtokosok fán a védekezési munkálatokat: ezen felül a mulasztók a fősolgabiróságnál lesznek följelentve, ahol kihágásért 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel lesznek megbüntetve.

Tehát ennek elkerülése céljából, de meg azért is hogy mindenki saját érdekében almáit a vértetű pusztításától megóvja, a következők teljesítését el ne mulassza.

I. 1. A vértetű jelenlétének felismerése: Megnézzük az almafákat.

Leginkább — kezdetben — az ugynevezett fattyu, vagy betyár hajtásokon, vagy ezen hajtásoknak a földben lévő részén avagy a fa tövében a földön lathatunk fehér foltokat, mintha salétrom volna elhintve a fa tövében. A betyár hajtásokon ugyanígy látható fehér, salétromszerű behintés. A fa törzsén rendezett sebhelye en, sérüléseken, ágakon és leveleken is láthatunk ilyen salétromszerű belepett részeket. Ebből a fehér anyagból ujunkra veszünk keveset, szétörzszöljük, a fehér anyag eltűnik és helyén piszkos, vér színű váladék látható. Ez a vértetű.

II. 1. Védekezés. A fattyu hajtások kiásandók

és elégetendők, (a vértetves szemzövesszők oltása tilos) ugyszintén az ily ágak és galyak is. A megmaradt ágakon és törzseken lévő sebhelyeket ki kell tisztítani késsel, úgy, hogy a sebhelyeken tul még egy ujnyira az elevenbe is át kell menni a fakéreg lehánásával. Ezután petróleum keverékkel be kell ecsetelni és azt többször ismételni kell a télen át,

A petróleum keverék következőleg állítatik elő. Egy liter vizre számítunk 15 dekagrazon m összesen házi szappant, ezt felaprózzuk, a vízzel együtt felforraljuk. Ekkor a tűzről levesszük és hozzáadunk 2 liter petróleumot. Az így összeöntött keveréket fakanállal összeverjük úgy, hogy 8—10 perc mulva tejfel sűrűségű lesz. Az ekként nyert keverékkel egy pemzli által a sebhelyeket bepancsoljuk, de a sebből visszazömlő folyadékot fölfogjuk, ne hogy a földre omljon a kimosott vértetű. Egy hét mulva ezt megismételjük.

A védekezési időszak leginkább a téli időszak mielőtt a fák lombosodása még ke nem áll. De ha nyáron vesszük észre a vértetűt nyomban hozzáfoghatunk a védekezéshez nyáron is.

III. 2. Most jön a 2-ik védekezési mód, — kátrányozás. Ez abból áll, hogy a petróleum keverékkel bepamacsolt sebhelyeket kissé langyosabb hevített kátránnyal bevonjuk, ez által a sebhelyeket kivülről hozzáférhetetlenné tesszük, a belül ne tán még létező vértetveket pedig betokoljuk, s így az tovább nem élhet, nem terjedhet.

Ezek után felhívatik a község, hogy a fenti módon adott utasítás szerint elkészített petróleum keverékkel való védekezést e hó 24-ig okvetlenül eszközölje, mert aki ezt tenni elmulasztja, föl lesz jelentve, és a muladékos költségére a hatóság fogja elvégeztetni, ezen felül meg is lesz büntetve.

Az ellenőrzést a hegyörök és az előljáróság fogja gyakorolni. A felülvizsgálatot pedig a fősolgabiróság és miniszteri kiküldöttek fogják megejteni. Csongrád 1909 évi december hó 18-án.

László s. k. h. jz.

A csongrádi járás fősolgabirájától
ad. 3191/1909. sz.

Hirdetmény.

Az 1884. évi XVII. tc. 27 §-a alapján közhírre teszem, hogy Mészáros József csongrádi lakos Csongrád községben Szentesi-kört 55. szám alatti házában pálinka-főző telepet szándékozik felállítani.

Az ez ügyben szükséges helyszíni tárgyalás 1910. évi január hó 15-én fog kérelmező fentirt lakásán megtartatni.

Felhivatnak mindazok, kik a vállalat ellen bármi oknál fogva kifogást akarnak tenni, hogy kifogásukat legkésőbb a helyszíni tárgyalás alkalmával szóval vagy írásban terjesszék elő, különben a telep, amennyiben köztelteknek akadályul nem szolgál, engedélyeztetni fog.

A telep és belső felszerelésének rajza és leírása hivatalos helyiségemben a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Csongrád, 1909. december 30-án.

Dr. Csucs s. k. fősolgabiró.

Csongrád község előljáróságától.

2/910.

Hirdetmény.

Közhírre tétetik, hogy azon szülők rokonok, gyámok vagy felügyelők, kiknek gondjaira bizott 12 évesnél fiatalabb gyermekek (a kellő felügyelet elmulasztása miatt) a vasuti sinekre köveket raknak, a vasuti átjárók korlátait felnyitják vagy beteszik a vasutjelzőket megfordítva állítják, a vonatokat követ dobálják s hasonló cselekményekkel a vasuti közlekedés biztonságát veszélyeztetik, 4 koronától 200 kor-ig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg 10 napig te jéghehető elzárással büntetettek, s ezenkívül az okozott kár megtérítésére is kötelezettek.

Csongrád, 1910. január 1.

Söly Gyula,
főjegyző.

Nagypal Imre,
bíró.

Csongrád község előljáróságától.

ad. 11990/1909.

Hirdetmény.

Csongrád község 1910. évi Országos Gazdasági munkás és cselédségély pénztár hozzájárulási díjat kivetési lajstroma és főkönyve 1910. év január hó 16-tól kezdődőleg 8 napon keresztül, vagyis január hó 18-ig bezárólag Csongrád község adópénztári hivatalában közszemlére van kitéve.

Ezen kivetés ellen intézett felebbezések január hó 19-től számított 15 napon belül, vagyis 1910. év február hó 2-ig községi előljáróságnál benyújthatók, a később beuyujtott felebbezések figyelembe nem vétetnek és hivatalból elutasítottatnak.

Ugyanezen alkalommal értesítettek a munkaadók, hogy cselédek után az 1 kor. 20 fill. hozzájárulási díjat mielőbb befizessék, mert ha kellő időben be nem fizetnek, nemcsak, hogy a baleset esetén a pénztártól semminemű megtérítésre számot nem tarthatnak, hanem cselédjüknél illetőleg ezek jogutódainak ugyan olyan összegű segélyt tartoznak sajátjukból megfizetni, mint a minő segélytől ezek a pénztárral szemben elestek.

Csongrád, 1910. január 7.

Kovacs jegyző

Csongrád község előljáróságától.
1/1910. sz.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XXV. t.-c. rendelkezéséhez képest közhírré tétetik, hogy községünkben a korcsmai hitel 4 koronában szabályrendeletileg megállapítva. A vendéglősök, kocsmárosok és szeszes italokat árusító kereskedők a kiszolgáltított italok ára fejében ennél nagyobb összeget nem követelhetnek, illetve a bíróságok által a részükre meg nem ítéltet.

Ezen törvény kijátszása céljából kötött zálog- és kezességi szerződések semisek, sőt az a kocsmáros aki ilyen kötelező iratot vagy váltót vesz ilyen célból, kihágást követ el 30 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

A törvénynek fent előadott a hitel nagyságára vonatkozó rendelkezése a szállodákban és kocsmákban megszállott vendégekkel szemben nem nyer alkalmazást.

Csongrád, 1910. január 1.

Sólya Gyula,
főjegyző.

Nagypál Imre,
bíró.

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az
MEGÓVJA.

5500 hiteles bizonylatok bizonyít-
éka segélyt hozó eredményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA

a három hársfáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség,
katarus, elnyálkásodás, görcs és számrhurutos
bántalmaknál.

Egy csomag 20 fillér. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Löw Adolf
és Barna Henrik urak gyógyszerárában.

Eladó lakóház.

Özv. Turcsányi Lajosné

Szük-utca 6. sz. háza kedvező

feltételek mellett azonnal eladó.

Venni szándékozók értekezhet-

nek a tulajdonossal Kiskun-

félegyházán Csillag-utca 17. sz.

Ház és részvény eladó.

Szabó Sándor Jókai Mór-utca
12. számú lakóháza; 14drb csongrád-
városi takarékpénztári részvénye,
belértékben, egyenként is eladó. —
Ugyanott tiszta buza, árpa, 10 minnyi
kokszt és 3/4 méteről tüzi fa is piaci
árban eladó. — Értekezni lehet
Kecskeméten Klapka-utca 34. sz.
alatt a tulajdonossal.

Ósídóktól fogva szappannal tisztítják a ru-
hán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán
testünket, szappan a legjobb szer a fog és

szájmosásra is a modern or-
vosi tudomány legújabb ta-
nitása szerint. Erthető tehát
Sztraka Menthol fogszappan-
jának közkedveltsége, mely
az inyt nem marja, mégis
erősen desinfiál, habja nem
undorító, sőt ellenkezőleg tar-
tósan üdítő hatása eljut a
fogközök legelrejtetteb zugába
is. E szappannak köszönhetjük, hogy kelle-
metl en szájszag s fogak romlása nincs többé.
Ára 1 kor. Kapható Barna Henrik gyógyszerárában.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyér-
demű közönséget tisztelettel
értesíteni, hogy nálam a leg-
divatosabb és a legmagasabb igé-
nyeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb
árak mellett.

Ajánlom továbbá dus vá-
lasztéku magyar és angol
szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség
kegyes pártfogását kérem,
maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

**TÖRLEY
PEZSGÓ.**

WEISZ MÁRK könyvnyomdája CSONGRADON.

A legolcsóbb árszámítás mellett készítettnek

Könyvek

Gyászjelentések

Levélpapírok

Hirlapok

Levelezőlapok

Névjegyek

Meghívók

Költségvetések

Étlapok

Számlák

Vonalzott nyomtat-

Cégekártyák

Borítékok

ványok

Árjegyzékek

egyáltalán mindenféle könyvnyomdai munkák.

Pontos és tiszta kiállítás!

Községi, ügyvédi és egyéb nyomtatványok

nagy raktára!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.